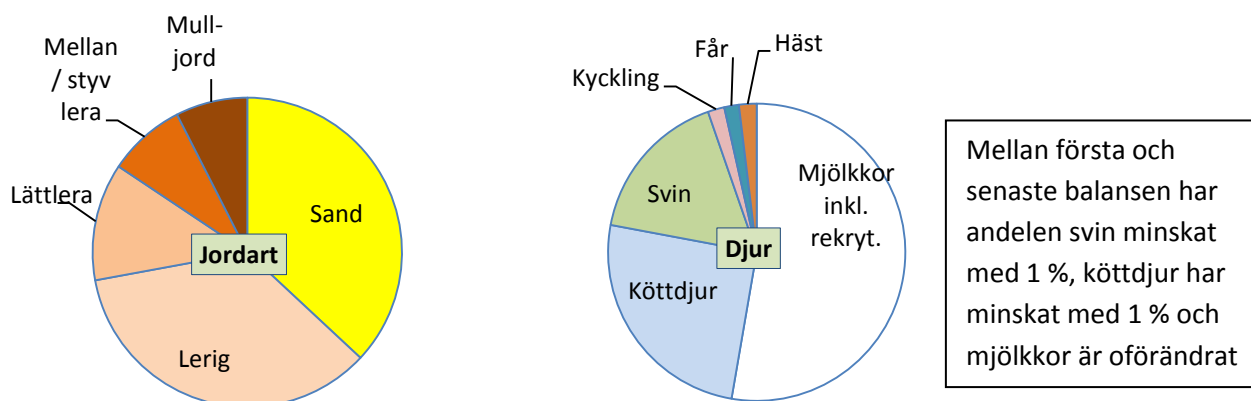

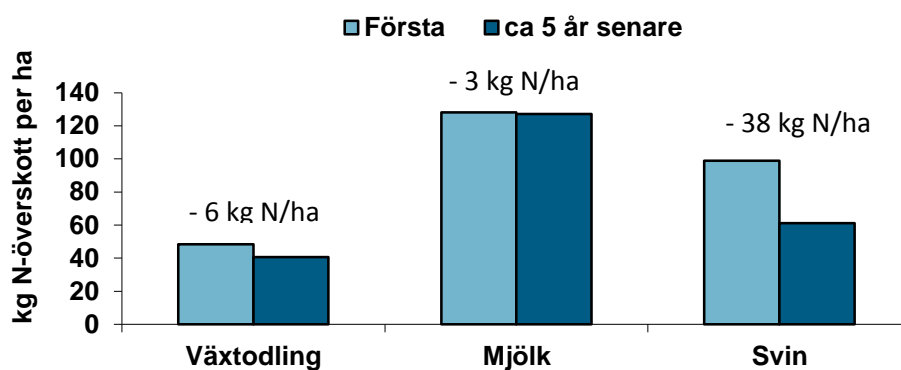
Utvärdering av region Östra inom Greppa Näringen i Skåne på konventionella gårdar tom 2013

Områdets karaktär

Inom detta område, som omfattar Kristianstads och Bromölla kommuner, finns stor andel lätta jordar. Det finns ett område med styvare jordar väster om Kristianstad men annars dominerar lättjorden. De dominerande jordarterna är sand och lerig jord med oftast måttlig mullhalt. Djurtätheten är medelhög (0,6 djurenheter/ha). Det finns en hel del svin- och köttproduktion men mjölkproduktion dominerar bland djuren.

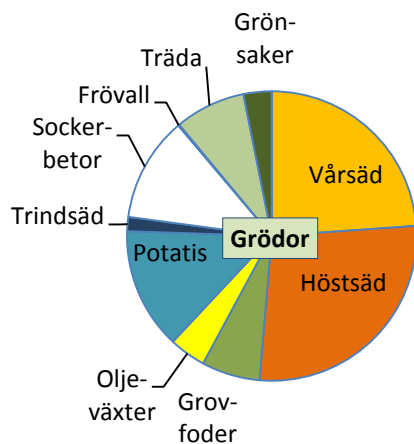

För säkra siffror krävs ett visst antal gårdar varför vi endast kan visa siffror specifikt från växtodlingsgårdar (mindre än 0,2 de/ha), mjölkgårdar (minst 75 % av djuren finns i mjölkproduktionen) och svingårdar (minst 75 % av djuren finns i svinproduktionen). Det är minskningar i kväveöverskott inom alla tre produktionsgrenarna men främst när det gäller svinproduktionen.

Resultat från konventionella växtodlingsgårdar i Östra

Det finns 47 växtodlingsgårdar i databasen från denna region som har två balanser eller fler. De förändringar som presenteras här i genomsnitt skett under en period om fyra år. Spannmål odlas på knappt halva arealen. Speciellt för Greppagårdarna i denna region är en stor potatisodling på 13 % och grönsaker på 3 %. Sockerbeter odlas på 12 % och oljeväxter på endast 4 %.

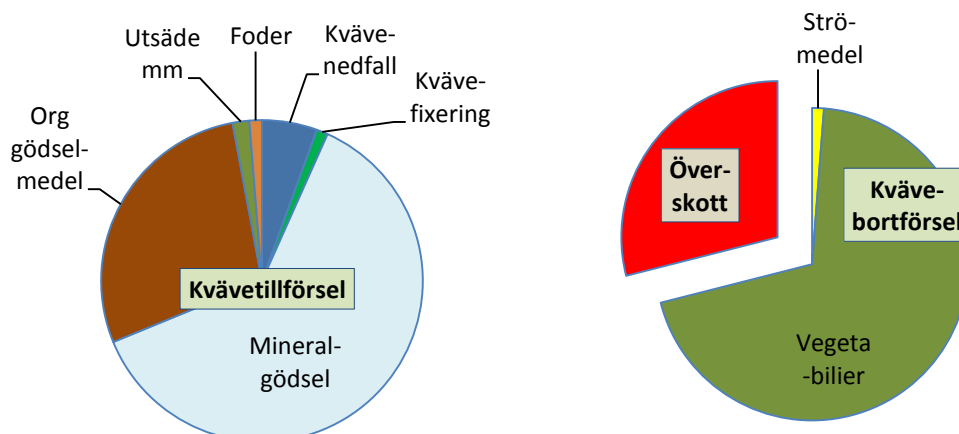
Större ändringar i grödfördelning mellan den första och den senaste balansen

- Malkorn	-3%
- Höstråg	-2%
- Rågvete+Höstkorn	+2%
- Potatis	-1%
- Sockerbeter	-1%
- Grönsaker	+1%

Kväve

Kvävetillförseln är hög i denna region, 142 kg N/ha vid den senaste balansen. Det förekommer en stor import av organiska gödselmedel till växtodlingsgårdarna, vilket handlar om både stallgödsel och biprodukter från industrin. Skördarna är medelhöga med en bortförsel på 101 kg N/ha. Överskottet låg på 41 kg N/ha, vilket är en bit över de lägsta nivåerna i Skåne bland växtodlingsgårdarna. Den stora importen av organiska biprodukter tillsammans med lätta jordar med sämre bördighet förklarar det något högre överskottet än i områdena med de lägsta överskotten. Överskottet har dock minskat med 6 kg per ha mellan den första och den senaste balansen. Denna minskning beror främst på minskad tillförsel via mineralgödsel (- 5kg N/ha) och en ökad skördenivå.

Kväveflödena på konventionella växtodlingsgårdar i Östra vid senaste balansen

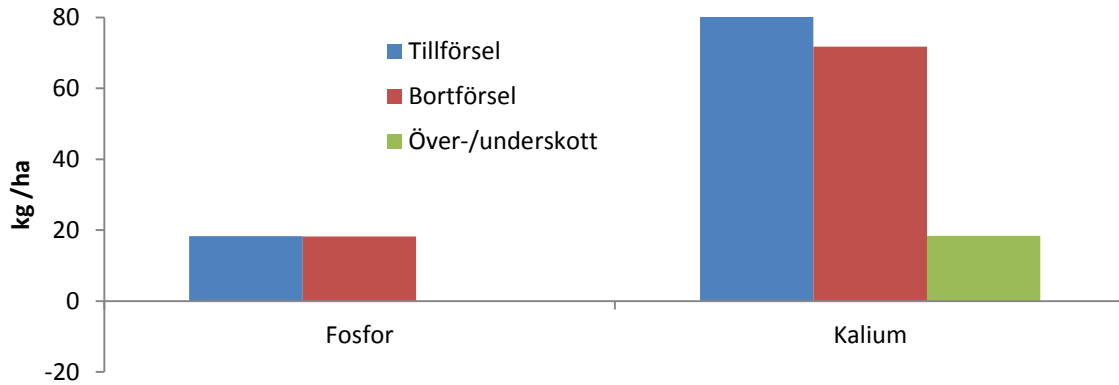

Fosfor och kalium

Fosforbalansen ligger i snitt på 0 vid den senaste balansen, dvs. det bortfördes lika mycket fosfor som det tillfördes. Nivån har varit ungefär den samma både vid den första och senaste balansen. Grödorna bortförde ca 18 kg P/ha och samma mängd tillfördes. Markförrådet ligger i snitt på en nivå mellan klass IV

och V och det finns i genomsnitt stort utrymme för minskad tillförsel. Studeras fosfortillståndet i marken på de enskilda gårdarna går det inte att se den koppling det borde finnas med högre tillförsel ju lägre markvärden. Obalansen är därför i praktiken betydligt större på många gårdar än vad genomsnittet säger.

Fosfor och kaliumbalansen på konventionella växtodlingsgårdar i Östra vid senaste balansen

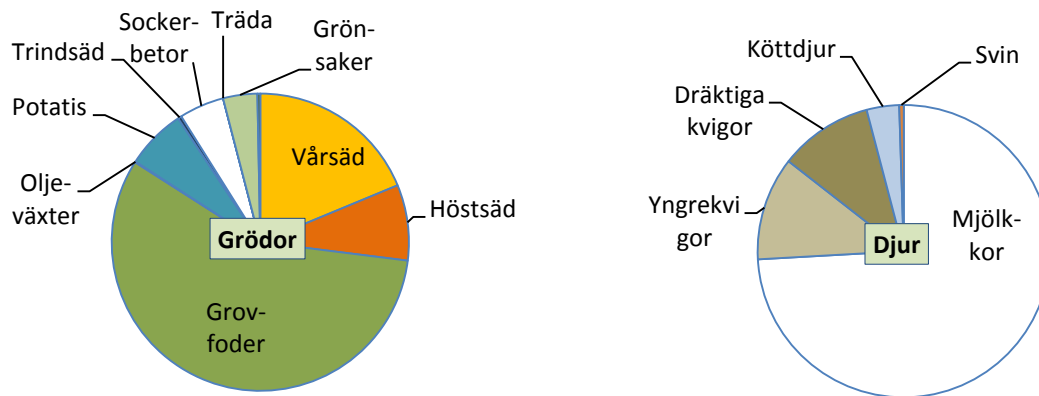

Kaliumbalansen ligger på 18 kg K/ha. Kaliumtillförseln är stor jämfört med andra regioner, 90 kg K/ha, men bortförseln är också stor, 72 kg K/ha. Överskottet har ökat betydligt mellan den första och den senaste balansen beroende på ökad tillförsel via organiska gödselmedel med 17 kg K/ha. Den stora bortförseln av kalium förklaras av den stora arealen med grödor där färsk material, och därmed kaliumrikt växtsaft, bortförs. Potatis, sockerbeter och grönsaker utgör hela 28 % av den odlade arealen. Lätta jordar med naturligt låga kaliumhalter dominerar, kaliumklassen ligger i snitt mellan II och III. Med detta som bakgrund finns det inte anledning att i genomsnitt ändra kaliumtillförseln. För både fosfor och kalium gäller dock att det är dålig överensstämmelse på enskilda gårdar mellan markinnehåll och balanserna, vilket borde väcka tankar till bättre styrning.

Resultat från konventionella mjölkgårdar i Östra

Det finns 47 konventionella mjölkgårdar i databasen från denna region som har två balanser eller fler. De förändringar som presenteras här i genomsnitt skett under en period om sex år.

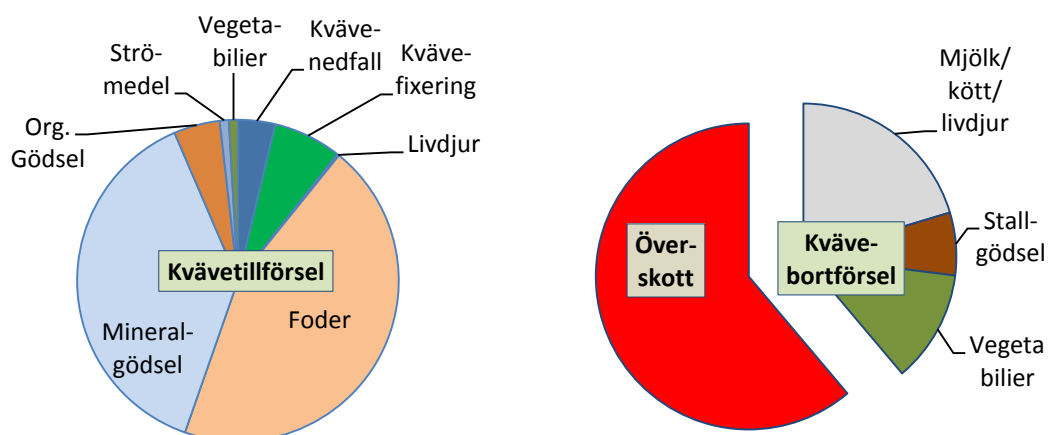
Mjölkgårdarna finns generellt på lite lättare jordar och mulljordar inom regionen och lättlera/styvlara utgör bara 18 %. Grovfoder odlas på 57 % av arealen, spannmål på 27 %, potatis på 7 % och sockerbetor på 5 %. Spannmålsodlingen har minskat och grovfoderarealen ökat under perioden. Mjölkkor och rekrytering dominerar naturligtvis helt bland djuren.

Kväve

Kvävetillförseln är generellt hög till mjölkgårdar, i detta fall ca 208 kg N vid den senaste balansen vid en djurtäthet på 1,05 de/ha. De stora posterna är foderimport, mineralgödselkväve och kvävefixering. Foderimporten har ökat medan mineralgödsel och kvävefixeringen har minskat.

Kväveflödena på mjölkgårdar i Östra vid senaste balansen

Bortförseln vid senaste balansen var ca 81 kg N/ha, varav 42 kg/ha via mjölk/kött/livdjur, 25 kg via exporterade växtodlingsprodukter och 14 kg via export av stallgödsel. Exporten av vegetabilieprodukter har minskat medan export av animalieprodukter har ökat något.

Överskottet, som minskade 3 kg N/ha mellan den första och den senaste balansen, hamnade på ca 127 kg N/ha, vilket stämmer väl med mjölkgårdar inom övriga regioner i Skåne.

För hela Skåne sker på mjölkgårdarna en övergång till flytgödsel på fastgödsels bekostnad, så även i denna region. Vid senaste balansen fanns 44 % av djuren i flytgödselsystem vilket är en ökning med 7 % under perioden. Detta ger ett bättre kväveutnyttjande och minskat behov av mineralgödsel även om tendensen är svag i denna region.

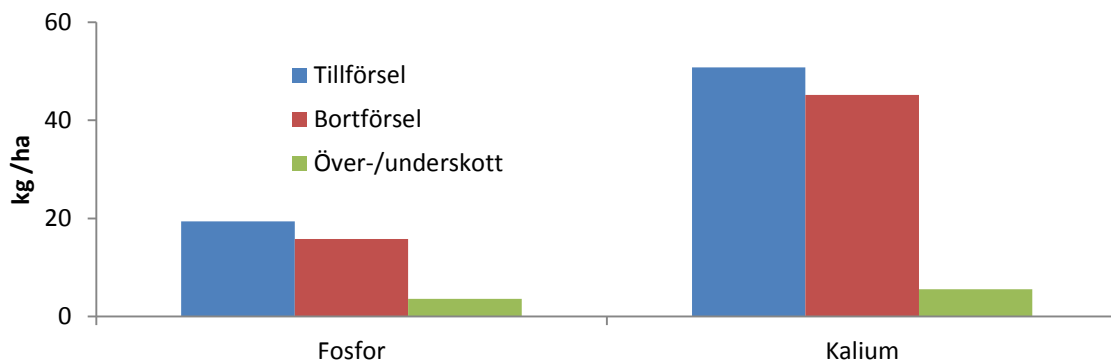
Fosfor och kalium

Fosfortillförseln på mjölkgårdarna var vid senaste balansen 19 kg P/ha varav foderimporten stod för 15 kg P/ha och mineralgödseln för 2 kg P/ha. Vi pekar ofta ut mineralfodret men där detta finns specialredovisat utgör det 1 kg P/ha. Tillförsel av mineralgödsel fosfor har minskat ca 2 kg under perioden medan foderfosfor är oförändrat.

Utfloppet vid den senaste balansen låg på ca 16 kg fördelat främst på mjölk/kött (9 kg P/ha), växtodlingsprodukter (4 kg P/ha) och export av stallgödsel (3 kg/ha). Bortförseln via vegetabilieprodukter har ökat 1 kg P/ha.

Senaste balansen visar ett mindre överskott på ca 4 kg P/ha och detta har inte ändrats under perioden. Med tanke på fosfortillståndet, som i snitt ligger uppåt klass IV, finns generellt utrymme för minskad tillförsel.

Fosfor och kaliumbalansen på konventionella mjölkgårdar i Östra vid senaste balansen

Kaliumtillförseln vid senaste balansen var ca 50 kg K/ha, varav foderimporten stod för 30 kg K/ha, import av organiska gödselmedel för 9 kg K/ha, strömedelsimporten för 3 kg K/ha och mineralgödsel för 8 kg K/ha.

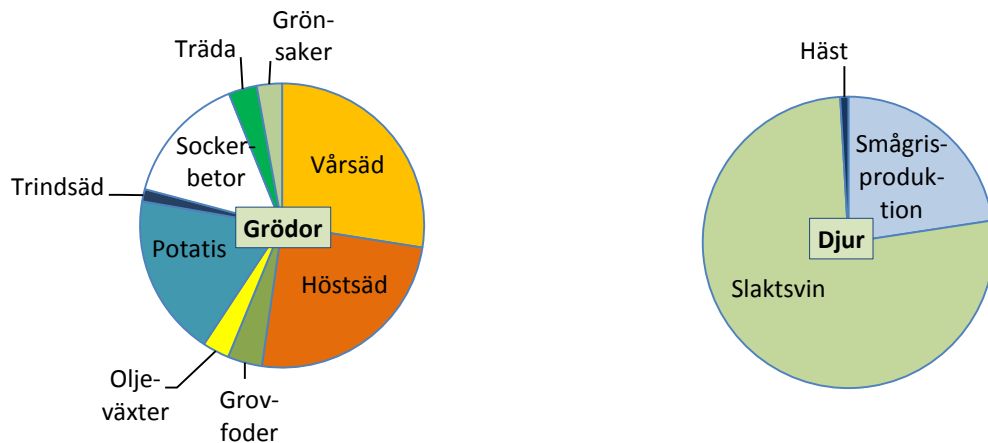
Utfloppet låg på 45 kg K/ha, fördelat främst på 11 kg K via mjölk/kött, 13 kg via stallgödslexport och 21 kg via växtodlingsprodukter.

Senaste balansen visade ett överskott på 6 kg K/ha, vilket är en viss ökning under den undersökta perioden. Kaliumtillståndet i marken ligger i snitt strax under klass III och det finns generellt ett visst utrymme för minskad tillförsel.

Resultat från konventionella svingårdarna i Östra

Det finns 15 svingårdar i databasen från denna region som har två balanser eller fler. De förändringar som presenteras här i genomsnitt skett under en period om 5 år. Djurtätheten är oförändrad på 0,8 de/ha mellan den första och den senaste balansen.

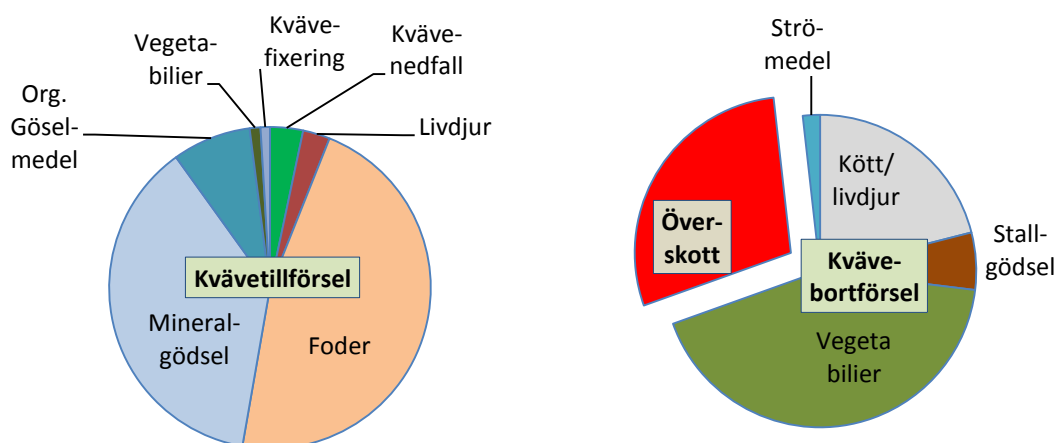
Svingårdarna finns generellt på lite ganska lätta jordar inom regionen. Spannmål finns på 50 % av arealen, potatis på 18 % sockerbetor på 15 %, grönsaker på 3 % och oljeväxter på 3 %. Slaktsvin dominerar bland djuren.

Kväve

Kvävetillförseln är generellt hög till svingårdar, i detta fall 234 kg N vid senaste balansen vid en djurtäthet på 0,81 de/ha. Foder och mineralgödsel dominerar men det finns även en stor tillförsel av organiska gödselmedel troligen främst biprodukter från livsmedelsindustrin.

Kväveflödena på konventionella svingårdar i Östra vid senaste balansen

Bortförseln vid senaste balansen var drygt 170 Kg N/ha, varav 51 kg via kött/livdjur, 103 kg via exporterade växtodlingsprodukter och 14 kg via export av stallgödsel.

Kväveöverskottet hamnade på 61 kg N/ha, vilket stämmer väl överens med svingårdar inom övriga regioner i Skåne. Överskottet har minskat med hela 38 kg/ha, vilket främst beror på minskad tillförsel av foder och mineralgödsel samt ökad bortförsel via grödorna.

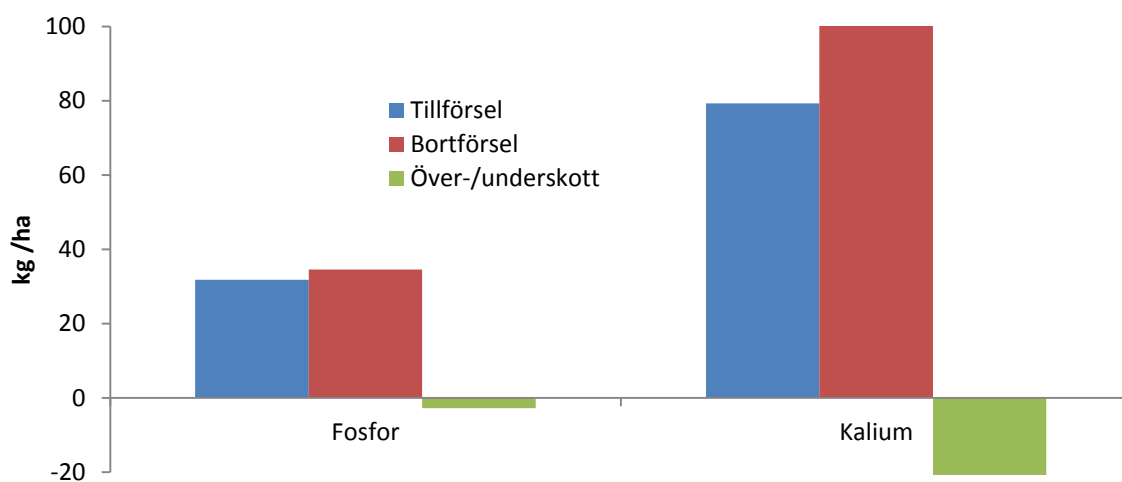
Fosfor och kalium

Fosfortillförseln på svingårdarna vid senaste balansen var ca 32 kg P/ha, varav foderimporten stod för 24 kg P/ha och mineralgödsel för 3 kg P/ha.

Utfloppet låg på 35 kg P/ha, fördelat på främst kött/livdjur (10 kg P/ha), växtodlingsprodukter (18 kg P/ha) och export av stallgödsel (6 kg P/ha).

Balansen visade ett mindre underskott på 3 kg P/ha, vilket var en klar förändring mot den första balansen där det fanns ett överskott på 9 kg P/ha. Förändringen beror främst på minskad foderimport. Med tanke på fosfortillståndet, som i snitt ligger i klass IV-V, är detta en positiv utveckling men det finns i genomsnitt utrymme för ytterligare sänkning.

Fosfor och kaliumbalansen på svingårdarna i Östra vid senaste balansen

Kaliumtillförseln vid den senaste balansen var 79 kg K/ha, varav foderimporten stod för 30 kg K/ha, mineralgödsel för 28 kg K/ha och import av organiska gödselmedel för 19 kg K/ha.

Utfloppet låg på 103 kg K/ha fördelat främst på 4 kg via kött/livdjur, 7 kg via export av organiska gödselmedel, 6 kg via strömedel och 85 kg via växtodlingsprodukter. Här bidrar den ganska stora produktionen av potatis.

Balansen visar ett underskott på 24 kg K/ha, vilket är en stor förändring mot den första balansen då till och bortförsel var lika stor. Kaliumtillståndet i marken ligger i snitt strax under klass III. Med tanke på att sandiga och leriga jordar dominerar är underskottet markant om än inte alarmerande.

Det viktiga är hur det ser ut på den enskilda gården och för både fosfor och kalium gäller att det är dålig överensstämmelse mellan markinnehåll och balanserna, vilket borde väcka en tanke om bättre styrning.